

# HRVATSKE NOVINE

Tajednik Gradišćanskih Hrvatov

## SLOGA JE MOĆ

P. b. b. Erscheinungsort und Verlagspostamt 7000 Eisenstadt

Naslov uredništva: 7000 EISENSTADT, Postfach/poštanski pretinac 26 — tel. 0 26 82/29 36

Ljeto 78./broj 21.

22. maja 1987.

Cijena 6,—

Gimnazija u Gornjoj Pulji je pod peljanjem direktora Vilčka stavila molbu za novi tip trojezične više škole

# Panonska gimnazija u Gornjoj Pulji

Glavni cilj ovoga školskoga pokušaja na gimnaziji u Gornjoj Pulji je, da bi i nimško stanovništvo Gradišća nastalo dvojezično u smislu boljšeg medjusobnoga razumivanja. Polag riči direktora mag. Karla Vilčka je ov model panonske gimnazije pokušaj kako podučavati i ostale dva zemaljske jezike kot obavezne predmete, a da se ne proširi opseg školskih ur. Početo od jeseni će se najmanje u jednom razredu, naredno ali u dvi, alternirajuće podučavati hrvatski i ugarski četire ure u tajednu.

Školski savjet je informiran o ovom projektu i predsjednik ovoga savjeta Kery će ga podupirati isto kot i nadzornik za Gradišća, dvorski savjetnik Zimmermann.

Roditelji moru svoju dicu najjaviti još do konca ovoga školskoga ljeta u ovu panonsku gimnaziju. Počet će se s prvim razredom a podučavat će se najprvo gradišćanskohrvatski jezik. Dica neka vladaju toliko hrvatskim (odnosno ugarskim) jezikom, da bi se mogla sporazumiti na hrvatskom (ili ugarskom) jeziku i da bi znala preobladati svakodnevnne situacije na dotičnom jeziku.

## Početo od jeseni gimnazija s hrvatskim obaveznim jezikom

Hrvatska gimnazija po modelu kot ju imaju Slovenci u Celovcu (Klagenfurt) ovo pravoda neće biti, ali na svaki način se čini kot ozbiljan pokušaj podučavati (gradišćansko)hrvatski od prvoga razreda ča do mature. Hrvatski će biti obavezan predmet — ili ugarski, ar obadva predmeti skupa ne idu — i će se po prvi put podučavati i u okviru normalnoga podučavanja, u vrime obične nastave.

Predvidjene su u panonskoj gimnaziji tajedno četire ure hrvatski (ili ugarski). Zato čedu drugi predmeti biti skraćeni. Namjesto 5 uri nimški sada 4, namjesto 5 uri engleski sada 4, namjesto 5 uri matematike sada 4 i namjesto 3 ure biologije sada samo 2 ure.

**Cilj dolnjih razredov je, da se dica znaju sporazumiti na hrvatskom ili ugarskom i da se na ovom jeziku snajdu u svakodnevni situacija**

Počet čedu na gimnaziji u Gornjoj Pulji s prvim razredom, vjerojatno i s paralelnim prvim razredom. Do sada se je sve skupa za dojdue školsko ljetu najjavilo 128 dice. Jedan razred panonske gimnazije je do sada jur siguran (25 dice), drugi se čini vjerojatnim (još i kod broja pod 20 će se peljati paralelni razred). Podučavat će se u praksi tako, da čedu se razredi diliti, kad se bude podučavalo hrvatski ili ugarski. Jedni čedu pojti u hrvatsku uru a ostali u ugarsku.

U gornji razredi će se hrvatski i nadalje podučavati kot slobodni predmet, u kom se more i maturirati. Ljetos čedu na gimnaziji u Gornjoj Pulji na hrvatskom jeziku dvimi položiti ispit zrelosti.

Do sada su roditelji u panonsku gimnaziju najjavili već dice za ugarski nego za hrvatski jezik. Kod Hrvatov u okolišni hrvatski seli se ova vrst više škole naredno još

nije proglasila — ili roditelji šalju svoju dicu radje u „hrvatsku“ glavnu školu u Veliki Borištof. Nastavni plani za glavne škole i za dolnje razrede gimnazije su uglavnom isti.

Model panonske gimnazije stvorili su dir. Vilčko i najveći dio učiteljev na spomenutoj gimnaziji po švicarskom modelu. U Švicarskoj skoro svi školovani ljudi govori uz svoj materinski jezik i ostale jezike ove zemlje. Direkcija gornjopuljanske gimnazije se je obratila roditeljem i s tom prošnjom, da bi i stare starje upleli u proces učnje hrvatskoga (ili ugarskoga) jezika. Ar staristarji čuda puti znaju još jako dobro dotični jezik i bi mogli to znanje dalje dati svojim unukom.

Roditelji moru prijaviti svoju dicu u panonsku gimnaziju još do konca ovoga školskoga ljeta.

p.t.